

Aan: de gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp,
Postbus 1,
2640 AA Pijnacker.

Delfgauw, 20 november 2013

Betreft: zienswijze op ontwerp-structuurvisie m.b.t. locaties voor windturbines

Geachte gemeenteraad,

In deze zienswijze willen wij ingaan op één van de onderwerpen die in de ontwerp-structuurvisie aan de orde komen: het mogelijk willen maken om windturbines te plaatsen in de gemeente Pijnacker-Nootdorp, in het bijzonder langs de N470.

Ons standpunt

Wij zijn tegen de voorgenomen locaties voor windturbines zoals die in de voorliggende ontwerp-structuurvisie zijn opgenomen en verzoeken u om de ontwerpstructuurvisie op dit punt aan te passen door het onderwerp locaties voor windturbines er geheel uit te verwijderen, dan wel de criteria voor het vaststellen van mogelijke locaties aan te scherpen met: een afstand tot bewoonde bebouwing van 1.500 meter en het vrijwaren van gebieden met groen- en/of natuurbestemming voor de plaatsing van windturbines en tevens daarbij een afstand tot de begrenzing van deze gebieden aan te houden van tenminste 5 maal de tiphoogte van windturbines.

Het onderwerp windenergie speelt al lange tijd in de gemeente, met name sinds vier tuinders langs de N470 samen met projectontwikkelaar Wind&Co de gemeente proberen over te halen hen toe te staan vijf windturbines te plaatsen langs de N470, pal op het natuurgebied Zuidpolder en tegen woonwijken aan.

Er zijn zeer veel overwegingen waarom de gemeente geen windturbines moet opnemen in de structuurvisie. Een aantal daarvan stellen wij in deze zienswijze gegroepeerd rond thema's aan de orde en zouden naar ons inzicht in het afwegingsproces rondom de concept-structuurvisie moeten worden meegewogen. Als dat wordt gedaan kan naar ons idee de conclusie niet anders zijn dan dat het beleid moet worden aangepast. Duurzaam kan zoveel beter!

Onvoldoende draagvlak

Er is onvoldoende draagvlak onder de inwoners van onze gemeente: de omwonenden en/of inwoners die grote waarde hechten aan rust, ruimte en recreatie. Het is ruimschoots aangetoond dat er in ieder geval geen draagvlak is bij een groot aantal direct betrokken omwonenden voor de locaties langs de N470. Het is eigenlijk verbijsterend dat een petitie, ondersteund met ruim 1.400 handtekeningen in mei 2012, door bewoners uit Delfgauw op geen enkele wijze is verwerkt in de ontwerp-structuurvisie, noch dat deze grote groep inwoners op enigerlei wijze een reactie van het gemeentebestuur heeft ontvangen op deze petitie. Ook de aantasting van de gebieden met een groen- en/of natuurbestemming door het mogelijk te maken daar windturbines van 150 meter hoog te plaatsen is geheel in strijd met de uitvoerige inventarisatie van voorkeuren van de inwoners van onze gemeente in het kader van de toekomstvisie van vorig jaar juni. Windturbinelocaties dienen daar minimaal 5 maal de tiphoogte van verwijderd te blijven.

Bestuurlijk kader

De provincie Zuid-Holland staat windturbines in Pijnacker-Nootdorp niet toe. Op 30 januari 2013 is de "Actualisering 2012 Provinciale Structuurvisie en Verordening Ruimte" vastgesteld. In deze geactualiseerde structuurvisie is, na een doordachte afweging van de diverse belangen, zowel die van duurzaamheid als die van burgers en natuur, besloten dat plaatsing van windturbines slechts kan plaatsvinden in specifiek daartoe aangewezen gebieden, en daarbuiten verboden is. Dit mede omdat "landschappelijke kwaliteiten centraler komen te staan in het ruimtelijk beleid en de nieuwe

generatie windturbines (en daarmee de invloed op het landschap) aanzienlijk groter is dan circa tien jaar geleden". De omgeving van de N470, noch enige andere locatie in Pijnacker-Nootdorp is door de provincie aangewezen, en het is de gemeente niet toegestaan bestemmingsplannen zodanig te wijzigen dat windturbines met een vermogen groter dan 30 kW binnen de gemeentegrenzen worden geplaatst. De Provincie gaat uit van concentratiegebieden zoals langs waterwegen als het Hollands Diep. Onze gemeente komt niet voor in de gebieden waar de provincie zich op richt.

Dan is het toch op zijn minst bijzonder vreemd dat de gemeente, als de provincie dat niet wenst, nu met een voorstel komt waarin het mogelijk wordt gemaakt de belangen van vele omwonenden van de aangeduide locaties te negeren en de (over)lasten op een grote groep burgers af te wentelen? En dat terwijl het welbevinden van de burgers toch juist voorop zou moeten staan!

Vigerend gemeentelijk beleid inzake welstand biedt ook geen aanknopingspunten voor 150 meter hoge windturbines. In de welstandsnota die vanaf 30 oktober 2013 ter inzage ligt, zijn de navolgende uitgangspunten opgenomen:

- "De duurzame glastuinbouwgebieden zijn reguliere welstandsgebieden. De kassen zelf zijn welstandsvrije objecten. Behoud van de oorspronkelijke structurelementen en cultuurhistorische bebouwing is beleidsinzet, evenals het behouden van het karakteristieke profiel van de ontsluitingswegen. De beoordeling van de overige gebouwen als bijbehorende woningen en bedrijfsgebouwen is gericht op afwisseling en individualiteit, zorgvuldige detaillering en traditioneel materiaal- en kleurgebruik."
- "Voor het buitengebied, met de kleinschalige, zorgvuldig ingepaste bebouwing en de sport- en recreatieterreinen, geldt een regulier welstandsregime. Bij de beoordeling van plannen zal met name worden gelet op een zorgvuldige detaillering en een overwegend traditioneel kleur- en materiaalgebruik. Ook de doorzichten en de transparantie naar het achterliggende landschap dienen behouden te blijven. Bij de beoordeling van sport- en recreatieterreinen en het parkeerterrein Ruyven zal worden gelet op een terughoudende architectuur, zorgvuldige materialisatie en landschappelijke inpassing."

Het kan toch niet zo zijn dat deze welstandscriteria niet van toepassing zijn op windturbines van 150 meter hoog? Het gemeentelijk beleid op het gebied van hoogbouw gaat uit van een *gebouw* met een maximum van 2, 5 maal de modale hoogte in de omgeving.

Daarbij dient opgemerkt te worden dat de in de definitie opgenomen term "gebouw" voor bijvoorbeeld de gemeente Utrecht, in het kader van plannen om tot plaatsing van windturbines op het industrieterrein Lage Weide over te gaan, reden was om het standpunt in te nemen dat windturbines niet vallen onder de regels voor hoogbouw. Laten wij in onze gemeente niet een dergelijke tekstuele (juridische) spitsvondigheid nodig hebben in onze discussie over de visuele en ruimtelijke invloed van windturbines op de omgeving.

Overlast en (wettelijke) normen

Bij het bepalen van de genoemde locaties voor windturbines is door bureau Greenspread een aantal wettelijke criteria gehanteerd waarbij het meest bepalend is: "windturbines verrijzen niet binnen een straal van 300 meter rond gebouwen met een woonfunctie, in verband met geluidsoverlast en van slagschaduw". Het is een bekend fenomeen dat wetgeving achterloopt bij de praktijk van alledag, in het bijzonder als het nieuwe ontwikkelingen betreft. In de praktijk ervaren significante geluids- en slagschaduwoverlast door bewoners in de directe omgeving van windturbines in bijvoorbeeld Houten en Heerhugowaard geeft aan dat deze afstand veel te gering is. Dat uit het plaatsen van windturbines voor een groot aantal mensen gezondheidsklachten en een forse inbreuk op de leefbaarheid voort kunnen komen, blijkt in de praktijk dus wel uit de ervaringen van direct omwonenden, maar wordt op papier (ook in de ontwerp-structuurvisie) gebagatelliseerd dan wel genegeerd.

Uit onderzoek onder omwonenden in het buitenland weten we dat de plaatsing van windturbines kan leiden tot een reeks van ziektes zoals hartritmestoornissen, evenwichtsorgaanproblemen, slaaptekort, duizeligheid, visuele vervaging. Een belangrijke oorzaak is de combinatie van

geluidsniveau en laag frequent geluid. In Denemarken is daarvoor zelfs een speciale norm ontwikkeld, omdat blijkt dat een deel van de bevolking zeer gevoelig hiervoor is.

Wij maken ons grote zorgen over het zogenaamde laagfrequent geluid dat windturbines produceren. De Nederlandse wettelijke norm houdt daar niet of nauwelijks rekening mee, waardoor een belangrijke factor van overlast wel in de praktijk wordt ervaren, maar niet tijdig en afdoende in de theoretische modellen wordt onderkend. De Deense [universiteit van Aalborg](#) heeft in 2012 in opdracht van de gemeenteraad van Maastricht een second opinion uitgevoerd voor wat betreft een nieuw op te richten windturbine park bij Maastricht. Uit dat rapport is gebleken dat het windturbine park Lanakerveld, dat overigens wel op basis van gangbare Nederlandse berekeningen aan de Nederlandse norm voldoet, ernstig tekort schiet als het gaat om de bescherming van omwonenden. Een reële berekening van het voorgestelde project in Maastricht wijst uit dat het laagfrequent geluid in veel woningen in een groot geografisch gebied boven 20 dB zal uitkomen. Dit is belangrijk omdat de hinder die wordt ondervonden van laagfrequent geluid sterk toeneemt wanneer het geluid de 20 dB overschrijdt. Zowel de laagfrequent geluid aspecten als de Lden norm worden door deze wetenschappers bekritiseerd. Het is tekenend voor de situatie dat op basis van deze conclusies de projectontwikkelaar niet bereid was om het project voort te zetten.

Wat is er aan de hand met laagfrequent geluid? Geluid met aanzienlijke laagfrequente componenten heeft mogelijk meer effect op de gezondheid en het welzijn van de mens dan geluid waarin dergelijke componenten ontbreken. Bij lage frequenties neemt de luidheid sterker toe boven de gehoordrempel dan bij hogere frequenties. Daardoor kan een geluid dat de gehoordrempel niet ver overstijgt, toch als luid worden ervaren en zelfs als hinderlijk. Vanwege de natuurlijke spreiding in gehoordrempels van persoon tot persoon, kan een laagfrequent geluid dat voor sommigen onhoorbaar of zacht is, voor anderen luid en hinderlijk zijn. Laagfrequent geluid is vooral hinderlijk wanneer het afzonderlijk voorkomt of met weinig geluid in hogere frequenties. Dit betekent dat het meestal binnen hinderlijker is dan buiten, aangezien de geluidsisolatie van een huis hoge frequenties sterker dempt dan lage. Ook is het 's avonds of 's nachts vaak hinderlijker, omdat het dan verder stil is. Langdurige blootstelling aan hoorbaar laagfrequent geluid kan vermoeidheid, hoofdpijn, concentratieverlies, verstoorde nachtrust en fysiologische stress, meetbaar door een verhoogd cortisolgehalte in het speeksel, veroorzaken.

De in Nederland geldende geluidsgrenzen voor windturbines zijn gebaseerd op de dag-avond-nacht-methodiek, Lden, het jaargemiddelde(!) equivalente geluidsniveau. Deze methodiek is ontwikkeld om het verkeersgeluid met een typisch 24-uurspatroon, in één cijfer te vatten. Een dergelijk equivalent patroon bestaat echter niet voor windturbines, aangezien windturbines dag en nacht draaien. De onderzoekers achten de Lden-norm dan ook ongeschikt om het windturbinegeluid weer te geven. De meeste klachten in de praktijk hebben betrekking op het windturbinegeluid in de avond en nacht. De Lden norm refereert echter ook aan een jaargemiddelde, waarbij in sommige nachten meer geluid mag worden geproduceerd indien in andere nachten het geluidsniveau weer lager ligt. Zo werkt het menselijk lichaam echter niet. Als je 's nachts door geluid wordt gewekt, heb je er niets aan wanneer later (morgen, na enkele dagen, wellicht pas na een week) nachten zullen volgen met weinig of geen geluidsoverlast. Naar onze overtuiging moeten grenzen gelden voor het werkelijke geluid dat in regelmatig voorkomende situaties optreedt. Ook volgens geluidskundige Nissenbaum wordt het geluid van windturbines onderschat en verkeerd gemeten. "De instrumenten die nu worden gebruikt, meten niet het specifieke laagfrequent geluid dat zo herkenbaar is voor windmolens. Overheden zouden moeten luisteren naar burgers. Als dertig van de honderd omwonenden zeggen dat ze écht last hebben van windturbines, waarom zou je dan zeggen dat zij overdrijven of er aan moeten wennen?". Volgens Nissenbaum is het geluid van windmolens anders dan het geluid in drukke steden of langs snelwegen. "Door het constante gezoef is het moeilijker te wennen aan windmolengeluid dan aan, bijvoorbeeld, een drukke spoorweg." Volgens Nissenbaum zou de minimale afstand tussen huizen en windturbines 1.500 meter moeten zijn en ook pleit hij voor een stilstandregeling in de nacht en op momenten dat het hard waait. Maar er geldt natuurlijk: hoe harder het waait, hoe meer energie, hoe meer inkomsten. Daarnaast geldt nog dat hoe hoger de turbine, hoe verder de overlast reikt.

De Nederlandse geluidsnormen houden geen rekening met laagfrequent geluid en zijn gemiddelden over een lange periode, dus ook de 0,0 dB op windstille dagen en uren wordt meegenomen. Dit alles terwijl bewoners alleen last hebben op momenten dat er wel wind staat. Gemiddelde waarden zijn niet te gebruiken, u als gemeenteraad moet voeling houden met de maatschappij en praktisch ervaringen gebruiken en die zijn er voldoende! Met de ervaring van de Gemeente Houten en Heerhugowaard beschikbaar moet men toch niet steeds weer opnieuw het (vierkante) wiel gaan uitvinden...? Het is niemand zijn/haar gezondheid waard om tot plaatsing over te gaan op een afstand van minder dan 1.500 meter van bewoonde bebouwing!

Een verontrustend aspect betreft verder de staat van onderhoud van de windturbines en de geluidsproductie. Algemeen wordt aangenomen dat het geluid kan toenemen bij normale slijtage van de mechanische onderdelen en de bladen. Dat betekent dat in de loop van de tijd de overlast alleen maar zal toenemen.

Waarom niet de regels van de EU gebruiken als het om plaatsing gaat van windturbines? Het plaatsen van windturbines moet buiten een straal van 1.500 meter liggen. Binnen deze 1.500 meter mogen er géén woningen en/of gebouwen aanwezig zijn. Internationaal worden afstanden gehanteerd die met 1.500 meter en verder, beduidend groter zijn dan de schamele 300 meter die in onderhavige studie is gehanteerd. Dat is toch niet voor niets? (N.B.: de Arhus-conventie bepleit een minimum hinderafstand van 2.000 meter!).

Evenmin is in het Greenspread rapport aandacht besteed aan reeds bestaande overlast en/of geluidsbelasting, zodat het cumulatieve effect van de geluidsoverlast veronachtzaamd is.

Voorts kunnen windturbine-installaties een gevaar voor de veiligheid vormen bijv. als gevolg van ijsafzetting, brand, afbrekende rotorbladen en omvallen. Mede om die redenen is ook een grotere afstand dan 300 meter gewenst van plaatsen waar mensen zich op kunnen houden en verblijven.

Economische schade

De negatieve effecten van windturbines op hun omgeving hebben ook hun weerslag op de waarde van onroerend goed. Er bestaat gerede zorg over afnemende verkoopbaarheid van woningen en de onder meer op basis van jurisprudentie vastgestelde daling van de woningwaarde (WOZ) tot wel 30-50% voor woningen tot een afstand van 2,5 km. Dat is een forse schadepost voor omwonenden waar ze ook nog overlast voor terugkrijgen!

Daar waar in Nederland al windturbines zijn geplaatst zien we dat makelaars, rechters en ook gemeenten dit financiële schade effect erkennen: waardedaling, onroerend goed wordt voor een lagere prijs verkocht en de verkoopbaarheid en verhuurbaarheid nemen sterk af (N.B.: Dit was twee jaar geleden voor de gemeenteraad de reden om af te zien van een windturbine op het bedrijventerrein Heron!).

Het betekent ook langdurige en emotioneel moeilijke trajecten voor burgers die hier het slachtoffer van zijn en moeten procederen om hun recht te halen. Maar een compensatie van de waardedaling, die altijd slechts een gedeeltelijke financiële schadeloosstelling zal zijn, is slechts een pleister op de wonde. Daarmee krijg je een prettig leefklimaat en een mooie natuurlijke omgeving helaas niet terug en behoud je de dagelijkse irritaties tot in lengte van jaren. Geld kan de geluids-, uitzicht-, en licht/schaduwoverlast niet compenseren of dragelijk maken. Overlast laat zich niet op deze wijze afkopen, die blijft bestaan

Kortom de gehanteerde norm van 300 meter afstand is absoluut ontoereikend en leidt ertoe dat de financiële voordelen van windturbines ten goede komen aan de goed gesubsidieerde eigenaar van de windturbine en de forse overlast wordt afgewenteld op omwonende burgers en de burgers in de wijde regio die wensen te genieten van rust, ruimte en recreëren. Aldus zal het kiezen voor de afstand van slechts 300 meter leiden tot een forse maatschappelijke onrust en verlies van vertrouwen in het lokale bestuur.

Transparantie en democratisch gehalte van het proces

Tegen het voorstel van tuinders en Wind & Co om vijf windturbines te plaatsen langs de N470 tussen Delfgauw en Keijzershof, is al veel oppositie geweest, een kleine chronologie:

- Burgers hebben bij de gemeente aangegeven hier tegen te zijn.
-> De gemeente gaat niet in op de bezwaren maar scheidt hen af met de opmerking dat het onderwerp in onderzoek is.
- Door burgers en natuurverenigingen wordt Platform "Duurzaam kan zoveel beter" opgericht. Dit platform heeft een uitgebreide notitie (bijlage) geschreven en met een petitie (bijlage) ruim 1.400 handtekeningen opgehaald. Notitie en petitie zijn in mei 2012 met enige publiciteit aan wethouder Van Staalduine aangeboden.
-> De gemeente heeft geen reactie op de inbreng gegeven, en op geen enkele wijze is in de structuurvisie terug te vinden dat er ingegaan wordt op – of rekening gehouden met de argumenten, belangen, gevoelens en mening van zovelen.
- De provincie Zuid Holland heeft het beleid rond windenergie in januari 2013 aangescherpt en de mogelijkheden in de provincie limitatief vastgesteld, mede omdat "landschappelijke kwaliteiten centraler komen te staan in het ruimtelijk beleid en de nieuwe generatie windturbines (en daarmee de invloed op het landschap) aanzienlijk groter is dan circa tien jaar geleden". De gemeente Pijnacker-Nootdorp komt in dit beleid niet voor als mogelijke locatie en heeft destijds in het geheel geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hun visie en standpunt bij de provincie te bepleiten tijdens de totstandkoming van dit provinciale beleid. Het is de gemeente daarom in het vigerende beleid niet toegestaan medewerking te verlenen aan plaatsing van windturbines.
-> De gemeente gaat onverstaanbaar door op het ingeslagen pad en meldt hierover in de aanbiedingsnota bij de concept structuurvisie "in gesprek te zijn met de provincie", wat door de provinciale ambtenaren desgevraagd ontkend wordt. Er is geen sprake van formeel ambtelijk overleg.
- Op 5 maart 2013 wordt een informatieavond gehouden over windenergie. Er wordt een rapport van Greenspread gepresenteerd waarin onderzocht is welke locaties in Pijnacker zich volgens hen technisch en wettelijk zouden lenen voor windenergie. Dit rapport bevat de door ons aangevochten discutabele criteria (met name de veel te geringe afstandsnorm tot bewoning en natuurwaarden), er ontbreken criteria (het provinciaal beleid is bestuurlijk kader en dit wordt grotendeels genegeerd, natuurwaarden worden niet meegenomen etc.) en eigen criteria worden onjuist toegepast (grenzen vrijwarings/stiltegebied niet accuraat toegepast). Het rapport is niet deugdelijk en zou moeten worden aangepast.
-> De gemeente doet niets met de kritiek op de kwaliteit van het rapport en past het ongewijzigd toe om het beleid op te baseren alsof er niets tegen in gebracht is.

En nu ligt er een ontwerp-structuurvisie:

- een document dat geen bindend karakter heeft en waartegen daarom geen bezwaar of beroep mogelijk is. Maar waarop vervolgens naar verwachting wel een beroep zal worden gedaan door partijen die daarin mogelijkheden zien om op door hen gewenste locaties windturbines te plaatsen.
- een document dat wel benoemt dat er wellicht locaties in Pijnacker-Nootdorp geschikt zijn maar niet aangeeft wat de keuze van de gemeente daarin is, dat wordt uitgesteld tot het moment van behandeling in de gemeenteraad, wanneer er door burgers geen zienswijze meer kan worden ingediend.
- een document dat zichzelf op diverse plaatsen tegenspreekt waardoor de visie niet consistent is; het in de structuurvisie beschreven karakter van de gemeente en het belang van het open landschap is niet te verenigen met de plaatsing van grote overlast gevende windturbines. De benoemde kwaliteiten en diskwaliteiten verwijzen nergens naar het streven naar windturbines.
- een document waarin de uitgesproken negatieve beoordelingen uit de uitgevoerde plan-MER onjuist en veel positiever worden gepresenteerd dan in het MER rapport.

Kortom: een document dat in deze vorm niet tot structuurvisie van de gemeente Pijnacker-Nootdorp verheven zou moeten worden.

U heeft zich als Raad in het verleden uitgesproken tegen plaatsing van een windturbine op het bedrijventerrein Heron, vanuit bedrijfseconomische motieven voor de exploitatie van het bedrijventerrein, omdat u aangetoond achtte dat bedrijven in het geheel niet zitten te springen om een windturbine op korte afstand van hun locatie en daarmee de exploitatiebegroting van de gemeente onder druk zou komen te staan omdat de verkoop- en verhuurbaarheid op Heron negatief wordt beïnvloed. En dat ondanks het feit dat het provinciaal niveau juist deze locatie als mogelijkheid had aangeduid.

Nu heeft de Provincie het beleid aangescherpt, komt Pijnacker-Nootdorp daar niet meer in voor en besluit de gemeente dat er twaalf locaties beschikbaar moeten zijn voor windturbines?

Het vaststellen van deze locaties is gebeurd op basis van een rapport van bureau Greenspread. Bij de door bureau Greenspread uitgevoerde studie naar de mogelijkheden om windturbines te plaatsen zijn veel kanttekeningen te plaatsen en die zijn ook geplaatst. Het rapport van september 2012 dat pas in februari 2013 werd vrijgegeven en op 5 maart j.l. op een thema-bijeenkomst met voor- en tegenstanders is besproken, heeft echter tot onze verbazing en ergernis nergens aanpassingen ondergaan op basis van adviezen en meningen van personen, organisaties en een gemeentelijk adviesorgaan als het Milieuplatform.

Op de thema-bijeenkomst van 5 maart 2013 zijn veel kritische kanttekeningen geplaatst (onder meer over te hanteren afstanden om overlast voor omwonenden te beperken en het aanmerken van locaties in de groene gebieden) bij het rapport "Locatie-onderzoek windenergie".

Zo gaf bijvoorbeeld Prof. Van Bussel, toch een fervent voorstander van windenergie, een vuistregel voor de afstand van vijf maal de tiphoogte. Tevens gaf hij aan dat alleen windturbines vanaf 150 meter hoog een behoorlijk rendement hebben, kleiner heeft weinig zin. En voor zulke hoge windturbines zag hij vrijwel geen mogelijkheden in Pijnacker-Nootdorp.

De voorzitter van het Nationaal Kritisch Platform Windenergie hield een gloedvol en onderbouwd betoog. En ook in de zaal waren vele kritische reacties te horen naar aanleiding van de gehouden presentaties.

Het is vreemd dat ondanks alle opmerkingen en kritiek het Greenspread-rapport niet is aangepast op bijvoorbeeld een gevoeligheidsanalyse voor wat betreft het afstandcriterium. Wij neigen ernaar de conclusie te trekken dat de gemeente Pijnacker niet werkelijk de inbreng van burgers en deskundigen serieus neemt omdat van alle vooral kritische, blijkbaar niet-welgevallige, kanttekeningen niets is terug te vinden en er geen aanpassingen zijn gedaan aan het rapport. Het kan en zal toch niet zo zijn dat een dergelijke thema-avond alleen maar betekenis heeft als rituele dans en dat de (onwelgevallige) inbreng van zoveel betrokkenen daarmee maar genegeerd kan worden? Maar hoe is anders het uitblijven van een reactie te verklaren op de petitie, adviezen van het milieuplatform en andere organisaties? Als er zoveel kritische bemerkingen en aanvullingen genegeerd zijn én als de wenselijkheid niet is aangetoond, als in strijd met de basisgedachten van de Toekomstvisie opties worden gepresenteerd, als het niet strookt met de welstandsnota en de visie op hoogbouw, waarom is dan het Greenspread-rapport ongewijzigd opgenomen? Zijn er tot dusver onbenoemde belangen in het spel? Is de druk van de tuinders langs de N470 te sterk? Zijn er wellicht al in een vroeg stadium toezeggingen gedaan?

Al met al vinden het heel vervelend te moeten constateren dat hierdoor bij ons twijfels zijn gerezen over de mate van transparantie en democratisch gehalte van het proces.

Wenselijkheid

Wij ondersteunen duurzame vormen van energieopwekking, ook windenergie op daarvoor geschikte plaatsen. Maar de wijze waarop windenergie in de voorliggende concept-structuurvisie is opgenomen is een betreurenswaardige misser. Wat allereerst ontbreekt is dat er een weloverwogen besluitvormingstraject vooraf moeten gaan aan de vraag of windturbines wenselijk zijn gelet op de specifieke omgevingsfactoren van Pijnacker-Nootdorp.

In de voorliggende ontwerp-structuurvisie (pagina 22) staat vermeld: "Pijnacker-Nootdorp wil in de regio met het groene buitengebied meerwaarde geven. In de Toekomstvisie is er daarom voor gekozen om het groene buitengebied voorop te stellen als belangrijkste onderscheidende kwaliteit en de recreatieve gebruiksfunctie verder vorm te geven. Het beoogde resultaat in de Toekomstvisie is één groen recreatief buitengebied als deel van een regionaal geheel."

Aan de Toekomstvisie liggen basisgedachten over de leefbaarheid van de gemeente Pijnacker-Nootdorp ten grondslag: een ruim opgezette gemeente met veel aandacht voor leefbaarheid en natuur, groen en recreatie. Onze gemeenschap heeft geen behoefte aan beleid dat een sociale splijtzwam betekent, omdat het de onvermijdelijke nadelige effecten van windturbines die op slechts 300 meter van bewoonde gebouwen komen en waarvan de financiële voordelen slechts aan enkelen toekomen, afwentelt op de lokale gemeenschap. Voorts staat plaatsing van windturbines in of nabij de groene zones van onze gemeente haaks op de uitgangspunten die in de Toekomstvisie zijn vastgesteld. Daarin hecht de gemeente Pijnacker-Nootdorp zeer aan de kernwaarden open landschap, groene natuur, recreatie, ruimte en rust, die in onze drukke Randstad van wezenlijk belang zijn op een goed kwalitatief niveau. Die waarden worden met voeten getreden als er windturbines in of aan de rand van open landschappen geplaatst worden.

Een plaatselijk overlast producerende mechanische installatie als een windturbine moeten we dus niet willen plaatsen in die delen van onze gemeente waar we juist die kernwaarden van rust, ruimte en recreëren wensen te handhaven. Het is op zich vreemd dat op basis van een arbitrair criterium als 300 meter afstand van bebouwing wij nu wél zouden toestaan de fundamentele waarden van de groene zones in onze gemeente aan te tasten door daar windturbines te plaatsen, die overigens nog aanvullende grondinfrastructuur (weginfrastructuur, kabels, betonnen plateau van circa 50 x 50 meter aan de voet van de turbine) nodig hebben voor montage en onderhoud door buitenprofiel voertuigen en zware belasting. Bij de gehanteerde criteria missen wij daarom het criterium dat windturbines niet in en ook niet binnen een afstand van 5 maal de tiphoogte van een windturbine in gebieden geplaatst worden die de bestemming natuur, groen en recreatie hebben. Wij pleiten ervoor dat dit criterium alsnog aan het Greenspread-rapport wordt toegevoegd en verwerkt en dus de windturbinelocaties in of aan de rand van de groene gebieden niet worden opgenomen in de structuurvisie.

Alternatieven

Hoewel voorstanders van windturbines vaak hameren op "én alternatieven, én windturbines" kan (belasting)geld maar één keer worden uitgegeven. Er is dus noodzaak om de optimale keuze te maken bij het verduurzamen van het energiegebruik. De gemeente heeft in dat opzicht een prachtig initiatief ontwikkeld, "Energiek! Pijnacker-Nootdorp", waar terecht wordt ingezet op energiebesparing als eerste doel. Wat niet gebruikt wordt hoeft niet te worden opgewekt!

Daarnaast is ook de aandacht voor zonnepanelen een verstandige keuze. De ontwikkelingen in die sector gaan hard en deze vrijwel overlastvrije energieopwekking verdient de steun.

Ook aardwarmte is, met name in de tuinbouwsector, een prima idee.

Voor de te gebruiken elektriciteit kan door de hele gemeente gekozen worden voor groene stroom. Het is niet nodig om die zelf op te wekken. Sterker nog, dat is onverstandig. Men moet goederen produceren waar daarvoor de beste omstandigheden aanwezig zijn. We maken in Pijnacker ook niet onze eigen schoenen. En omdat transport van elektriciteit gemakkelijk is kan zeker daarvoor gebruik worden gemaakt van optimale productieomstandigheden.

Windenergie heeft overigens onder wetenschappers al afgedaan als 'duurzame energiebron van de toekomst'. De kans is groot dat onze kinderen de beslissing om in de 21e eeuw nog windturbines te bouwen als een historische 'faux pas' in de geschiedenisboeken zullen schrijven. Oud-ministers Van der Ploeg en Vermeend, spraken zich onlangs nog uit tegen windmolenparken. Een letterlijk citaat van Vermeend en Van der Ploeg: "Vijf jaar geleden zag het er nog naar uit dat windenergie (vooral op zee) voor ons land aantrekkelijk zou zijn, maar alle recente voorspellingen en berekeningen wijzen nu uit dat zonne-energie de toekomst is. Door technologische vernieuwingen en een verlaging van de productiekosten zal zonnepanelenstroom in Nederland vóór 2020 opgewekt kunnen worden met een kostprijs per kWh die op hetzelfde niveau ligt als die van fossiele brandstoffen en veel lager dan wind op zee. Daarom ligt het voor de hand dat in een toekomstgericht energieakkoord zonne-energie de hoofdbron van onze duurzame energiehuishouding wordt". Het CPB ondersteunt deze gedachte.

Conclusie

Wij zijn tegen de voorgenomen locaties voor windturbines zoals die in de voorliggende ontwerp-structuurvisie zijn opgenomen en verzoeken u om de ontwerpstructuurvisie op dit punt aan te passen door:

- het onderwerp locaties voor windturbines er geheel uit te verwijderen, dan wel
- het locatie-onderzoek aan te passen met deze twee relevante criteria:
 1. Een afstand tot bewoonde bebouwing van 1.500 meter,
 2. Het vrijwaren van gebieden met groen- en/of natuurbestemming voor de plaatsing van windturbines en tevens daarbij een afstand tot de begrenzing aan te houden van tenminste 5 maal de tiphoogte van windturbines.

Indien in de ruimtelijke structuurvisie locaties voor windturbines worden opgenomen zal vanaf dat moment waardevermindering van nabijgelegen onroerend goed een feit zijn. De gemeente Pijnacker-Nootdorp zal hiervoor aansprakelijk gesteld worden.

Hoogachtend,

Namens het Platform "Duurzaam kan zoveel beter"

drs. T.R. Holwerda
Dijkgraafstraat 22
2645KN Delfgauw

drs. H.J.A. Hendriks
Molenmeesterstraat 16
2645GW Delfgauw

e-mail: Windturbinesn470nee@gmail.com

Website: www.windturbinesn470nee.nl